

Nicola Yoon

De
zon is
ook een
ster

Vertaald door Esther Ottens

Amsterdam · Antwerpen
Em. Querido's Kinderboeken Uitgeverij
2017

*Voor mijn ouders, die me leerden wat dromen zijn
en hoe je ze kunt vangen*

www.queridojeugdboeken.nl
www.nicolayoon.com

Oorspronkelijke titel *The sun is also a star*, Delacorte Press, 2016
Published by arrangement with Rights People, London
Produced by Alloy Entertainment, LLC

Copyright tekst © 2016 Nicola Yoon
Copyright vertaling © 2017 Esther Ottens
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar
gemaakt, in enige vorm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande
schriftelijke toestemming van Em. Querido's Kinderboeken
Uitgeverij, Amsterdam.

Omslagbeeld Dominique Falla
Omslag Nederlandse editie Marry van Baar

ISBN 978 90 451 2060 7 / NUR 284

Proloog

Als je vanaf nul een appeltaart wilt bakken, moet je eerst het heelal maken, zei Carl Sagan. Als hij 'vanaf nul' zegt, bedoelt hij vanuit het *niets*. Vanuit een tijd voordat de wereld bestond, bedoelt hij. Als je vanuit het niets een appeltaart wilt bakken, moet je beginnen met de oerknal en het uitdijende heelal, neutronen, ionen, atomen, zwarte gaten, zonnen, manen, getijden, de Melkweg, de aarde, de evolutie, dinosaurussen, uitstervingsgolven, vogelbekdieren, *Homo erectus*, de Cro-magnonmens enzovoort. Je moet bij het begin beginnen. Je moet vuur maken. Je moet water hebben en vruchtbare grond en zaden. Koeien en mensen om ze te melken en andere mensen om van die melk boter te karnen. Je hebt tarwe nodig en suikerriet en appelbomen. Scheikunde en biologie. Voor een echt lekkere appeltaart heb je kunst nodig. Voor een appeltaart die generaties lang in trek blijft, heb je de drukpers nodig en de industriële revolutie en misschien zelfs een gedicht.

Voor zoiets simpels als een appeltaart moet je eerst de hele wereld maken.

Daniel

Tiener aanvaardt lot, besluit dokter te worden

Het is Charlies schuld dat mijn leven al de hele zomer (en nu herfst) één grote absurde krantenkop is. Charles Jae Won Bae, alias Charlie, mijn grote broer, oudste zoon van een oudste zoon, verraste mijn ouders (en al hun kennissen, en de hele roddelende Koreaanse gemeenschap in Flushing, New York) door zich van Harvard te laten schoppen (*beste school*, zei mijn moeder toen de brief kwam waarin stond dat hij was aangenomen). Nu is hij dus van *beste school* getrapt, en mijn moeder loopt met een frons in haar voorhoofd en gelooft het niet helemaal en begrijpt het niet helemaal.

Waarom heb jij zulke slechte cijfers? Zij sturen jou weg? Waarom sturen zij jou weg? Waarom niet blijven en harder studeren?

Niet wegsturen. Verzoeken te vertrekken. Iets anders dan wegsturen, zegt mijn vader.

Charlie mompelt: *Het is maar tijdelijk, voor twee semesters.*

Bij deze huiveringwekkende tsunami van ouderlijk onbegrip en schaamte en teleurstelling krijg ik bijna medelijden met Charlie. Bijna.

Natasha

Mijn moeder zegt dat ik het nu maar eens moet opgeven en dat het zinloos is wat ik doe. Ze is boos, dus haar accent is zwaarder dan normaal en elke bewering wordt een vraag.

‘Denk jij niet dat dit tijd is om op te geven, Tasha? Denk jij niet dat dit zinloos is wat jij doet?’

Ze houdt de eerste lettergreep van *zinloos* iets te lang aan. Mijn vader zegt niets. Hij zwijgt uit woede of onmacht. Dat weet ik nooit precies. Zijn frons is zo diep en zo totaal dat ik me zijn gezicht moeilijk met een andere uitdrukking kan voorstellen. Nog maar een paar maanden geleden zou het me verdrietig hebben gemaakt om hem zo te zien, maar nu interesseert het me geen bal. Deze hele zoi is zijn schuld.

Peter, mijn broertje van negen, is de enige die wel blij is met de recente ontwikkelingen. Op dit moment pakt hij zijn koffers en draait hij ‘No Woman, No Cry’ van Bob Marley. ‘Oldskool inpakmuziek,’ noemt hij dat.

Hoewel hij hier in Amerika is geboren, zegt Peter dat hij in Jamaica wil wonen. Hij is altijd nogal verlegen geweest en maakt moeilijk vrienden. Ik denk dat hij denkt dat Jamaica een hof van Eden is waar het leven op de een of andere manier makkelijker voor hem zal zijn.

We zijn met z’n vieren in de woonkamer van ons tweekamerflatje. De woonkamer is tegelijk de slaapkamer van Peter en mij.

Er staan twee bedbankjes die we 's avonds uitschuiven, met een lichtblauw gordijn ertussen zodat we allebei nog een beetje privacy hebben. Op dit moment is het gordijn open en zijn beide kanten te zien.

Het is niet moeilijk te raden wie weg wil en wie wil blijven. Mijn kant ziet er nog bewoond uit. Mijn boeken staan in mijn Ikea-kastje. Mijn lievelingsfoto van mijn beste vriendin Bev en mij staat nog op mijn bureau. We hebben allebei een veiligheidsbril op en maken sexy zoenmondjes in het practicumlokaal. De veiligheidsbrillen waren een idee van mij. De zoenmondjes had zij bedacht. Ik heb nog niet één kledingstuk uit mijn ladekast gehaald. Zelfs mijn NASA-sterrenkaartposter hangt nog aan de muur. Het is een enorm ding (eigenlijk zijn het acht aan elkaar geplakte posters) met daarop alle belangrijke sterren, sterrenbeelden en delen van de Melkweg die vanaf het noordelijk halfrond zichtbaar zijn. Er staat zelfs op hoe je de Poolster kunt vinden en op de sterren kunt navigeren als je de weg kwijt bent. De posterkokers om hem in te vervoeren staan ongeopend tegen de muur.

Peters kant is bijna leeg, want vrijwel al zijn spullen zitten in dozen en koffers.

Mijn moeder heeft natuurlijk gelijk: het is zinloos wat ik doe. Toch pak ik mijn koptelefoon, mijn natuurkundeboek en een paar comics. Als ik moet wachten, kan ik misschien mijn huiswerk afmaken en een beetje lezen.

Peter schudt zijn hoofd. 'Waarom neem je dat mee?' vraagt hij, doelend op het natuurkundeboek. 'We gaan weg, Tasha. Je hoeft geen *huiswerk* meer te maken.'

Peter heeft net de kracht van sarcasme ontdekt. Hij gebruikt het wanneer hij maar kan.

Ik reageer maar gewoon niet, zet mijn koptelefoon op en loop naar de deur. 'Zo terug,' zeg ik tegen mijn moeder.

Ze sist en keert zich van me af. Ik hou mezelf voor dat ze niet

boos is op mij. *Tasha, ik ben niet boos op jou, weet jij toch?* is iets wat ze de laatste tijd heel vaak zegt. Ik ga naar de Immigratie- en Naturalisatiedienst om te kijken of ze me kunnen helpen. We zijn illegaal in het land en vanavond worden we uitgezet.

Dit is mijn laatste kans om te zien of iemand – of het lot – een manier kan verzinnen om me in Amerika te laten blijven.

Voor de duidelijkheid: ik geloof niet in het lot. Maar ik weet het anders ook niet meer.

Daniel

Redenen waarom ik Charles Jae Won Bae, alias Charlie, een eikel vind (In Willekeurige Volgorde):

1. Voor deze epische en spectaculaire (en reuzeleuke) Harvard Fail was hij overal meedogenloos goed in. Je hoort niet overal goed in te zijn. Wiskunde en talen en biologie en scheikunde en geschiedenis en sport. Het is niet netjes om overal goed in te zijn. Drie of vier dingen max. Zelfs dat is al op het randje van goede smaak.
2. Hij is een mannenman, en dus vaak een eikel. Meestal een eikel. Altijd een eikel.
3. Hij is groot en hij heeft gebeeldhouwde, geprononceerde en alle clichés-die-er-maar-zijn jukbeenderen. Meisjes (alle meisjes, niet alleen Koreaanse Bijbelstudietypes) vinden zijn lippen om te zoenen.
4. Dit zou allemaal prima zijn – een hoorn des overvloeds, ja; een iets te grote weelde voor één klein mensje, zeker – als hij aardig was. Maar dat is hij niet. Charles Jae Won Bae is helemaal niet aardig. Hij is arrogant en, het ergste van alles, hij is een tiran. Hij is een eikel. Een onverbeterlijke eikel.
5. Hij moet me niet, en dat is al jaren zo.

Natasha

Voor ik door het detectiepoortje ga leg ik mijn telefoon, koptelefoon en rugzak in de grijze bak. De veiligheidsmedewerker – Irene, staat er op haar naamplaatje – houdt hem tegen, zoals ze tot nu toe elke dag heeft gedaan.

Zonder te glimlachen kijk ik naar haar op.

Ze kijkt in de bak, pakt mijn telefoon en bestudeert hem zoals ze tot nu toe elke dag heeft gedaan. Achterop staat de hoesfoto van *Nevermind*, een album van de band Nirvana. Elke dag legt ze haar vingers op de baby, en elke dag vind ik het vervelend dat ze eraan zit. De zanger van Nirvana was Kurt Cobain. Zijn stem, de pijn in die helemaal niet perfecte stem, waardoor je alles voelt wat hij ooit heeft gevoeld, die stem die zich zo inspant dat je denkt dat hij het zal begeven, wat dan toch niet gebeurt, is sinds het begin van deze nachtmerrie het enige wat me op de been houdt. Zijn ellende is zoveel groter dan de mijne.

Ze neemt rustig de tijd, en ik mag deze afspraak niet missen. Misschien moet ik iets zeggen, maar ik wil haar niet kwaad maken. Ze vindt haar werk waarschijnlijk verschrikkelijk. Ik wil haar geen excuus geven om me nog langer op te houden. Ze kijkt me aan, maar uit niets blijkt dat ze me herkent, al kom ik hier al een week lang elke dag. Voor haar ben ik gewoon een van de vele anonieme gezichten, een van de vele ‘aanvragers’, weer iemand die iets van Amerika wil.

Irene

Een verhaal

Natasha heeft het helemaal mis wat Irene betreft. Irene vindt haar werk juist leuk. Meer dan leuk; ze kan niet zonder. Buiten haar werk heeft ze nauwelijks contact met andere mensen. Het is het enige wat haar afhoudt van totale en hopeloze eenzaamheid.

Elke interactie met deze ‘aanvragers’ redt haar leven een klein beetje. Eerst zien ze haar amper staan. Ze laten hun spullen in de bak vallen en houden ze scherp in de gaten als ze door de scanner gaan. De meesten zijn bang dat Irene los geld of een pen of sleutels of wat dan ook achteroverdrukt. Normaal gesproken zouden ze haar geen blik waardig keuren, maar zij zorgt er wel voor dat ze haar opmerken. Ze zijn haar enige verbinding met de buitenwereld.

Daarom houdt ze de bakken altijd even met één hand tegen. Precies zo lang dat de mensen zich gedwongen voelen hun hoofd op te tillen en haar aan te kijken. Te zien wie ze eigenlijk voor zich hebben. De meesten mompelen een aarzelend *goedemorgen*, een woord dat haar een beetje minder leeg maakt vanbinnen. Anderen zeggen iets over het weer, en daardoor raakt ze nog wat voller.

Irene zegt nooit iets terug. Ze weet niet hoe dat moet. In plaats daarvan kijkt ze weer in de bak en zoekt ze tussen de spullen naar aanwijzingen, naar stukjes informatie om op te slaan en later te onderzoeken.

Het allerliefst zou ze haar plastic handschoentjes uittrekken om aan de sleutels en de portefeuilles en het geld te voelen. Ze wil zo graag haar vingers over al die dingen laten gaan, zich inprenten hoe ze aanvoelen en de substantie van andermans leven in zich door laten sijpelen. Maar de rij mag niet te lang worden. Uiteindelijk laat ze de spullen en hun eigenaar gaan.

Gisteren had Irene een heel slechte avond. De gulzige muil van haar eenzaamheid wilde haar in één hap opslokken. Ze gaat dood als ze vandaag geen contact maakt. Ze rukt haar blik los van de bak die in de scanner gaat en kijkt naar de volgende persoon in de rij.

Het is het meisje dat al de hele week elke dag komt. Ze kan niet ouder zijn dan zeventien. Net als iedereen verliest ze haar spullen niet uit het oog. Ze kijkt er strak naar, alsof ze geen twee tellen zonder haar felroze koptelefoon kan. Met één hand voorkomt Irene dat de bak in de scanner en uit haar leven verdwijnt.

Het meisje kijkt op en Irene's hart zwelt. Ze kijkt net zo wanhopig als Irene zich voelt. Bijna lacht Irene naar haar. In haar hoofd lacht ze naar haar.

Welkom terug. Leuk je te zien, zegt Irene, maar alleen in haar hoofd.

In werkelijkheid kijkt ze alweer omlaag, naar de achterkant van de telefoon van het meisje. Er staat een foto op van een dikke witte baby in helderblauw water. De baby heeft zijn armen en benen wijd en lijkt meer te vliegen dan te zwemmen. Zijn mond en zijn ogen zijn open. Voor hem bungelt aan een vishaak een dollarbiljet. Het is geen nette foto, en altijd als Irene ernaar kijkt moet ze een keer extra naar lucht happen, alsof ze zelf onder water zit.

Ze zou wel een excuus willen hebben om de telefoon in beslag te nemen, maar dat is er niet.

Daniel

Ik weet nog precies vanaf welk moment Charlie me niet meer moest. Het was in de zomer dat ik zes werd en hij acht. Hij fietste op zijn gloednieuwe fiets (rood, tien versnellingen, heel cool) en hij was met zijn gloednieuwe vrienden (wit, tien jaar, heel cool). Hoewel er de hele zomer aanwijzingen genoeg waren geweest, was nog niet echt tot me doorgedrongen dat ik gedegradeerd was tot het Irritante Broertje.

Die dag fietsten hij en zijn vrienden weg zonder mij. Ik jakkerde een paar straten achter hem aan en riep ‘Charlie, Charlie’, want ik wist zeker dat hij gewoon vergeten was me mee te vragen. Ik trapte zo hard dat ik er moe van werd (zesjarigen op een fiets worden niet moe, dus dit zegt wel iets).

Waarom gaf ik het niet gewoon op? Natúúrlijk hoorde hij me roepen.

Eindelijk stopte hij. Hij sprong van zijn fiets, smeed hem op de grond (zoek het uit met je standaard) en wachtte tot ik bij hem was. Ik zag dat hij woedend was. Om daar geen enkel misverstand over te laten bestaan schopte hij zand en steentjes tegen zijn fiets.

‘*Hyung,*’ begon ik, met de aanspreekvorm die jongere broers gebruiken voor oudere broers. Zodra ik het zei wist ik dat dit een grote fout was. Hij werd knalrood – wangen, neus, oorlelletjes; zijn hele hoofd. Hij gaf bijna licht. Zijn ogen schoten naar zijn

vrienden, die naar ons stonden te kijken alsof we op tv waren.

‘Hoe noemde hij je nou?’ vroeg de kleinste.

‘Is dat een geheime Koreaanse code of zo?’ vroeg de grootste.

Charlie negeerde ze en viel tegen mij uit. ‘Wat kom je doen?’ Hij was zo kwaad dat zijn stem ervan oversloeg.

Daar had ik geen antwoord op, maar hij wilde ook helemaal geen antwoord. Hij wilde me slaan. Ik zag het aan de manier waarop hij zijn vuisten balde en weer ontspande. Ik zag dat hij probeerde in te schatten hoeveel straf hij zou krijgen als hij me daar ter plekke, met een paar jongens die hij amper kende erbij, in elkaar zou slaan.

‘Waarom ga je zelf geen vrienden zoeken, in plaats van als een kleuter achter mij aan te hobbelen?’ zei hij.

Hij had me beter in elkaar kunnen slaan.

Hij pakte zijn fiets en zwol zo op van kwaadheid dat ik bang was dat ik mijn moeder zou moeten vertellen dat haar oudste en beste zoon letterlijk uit zijn vel was gesprongen.

‘Ik heet Charles,’ zei hij tegen die jongens, alsof hij ze waarschuwde niet één woord meer te zeggen. ‘Komen jullie nog?’ Hij wachtte niet, keek niet of ze wel meekwamen. Ze volgden hem het park in, de zomer in, hun middelbareschooltijd in, zoals zoveel mensen hem uiteindelijk zouden volgen. Op de een of andere manier had ik van mijn broer een koning gemaakt.

Ik heb nooit meer *hyung* tegen hem gezegd.

Charles Jae Won Bae

Een toekomstverhaal

Daniel heeft gelijk over Charles. Hij is een eikel van de bovenste plank. Sommige mensen groeien over hun mindere eigenschappen heen, maar dat zal met Charles niet gebeuren. Hij zal er juist helemaal in kruipen, in die rol die hem altijd al op het lijf geschreven was.

Maar daarvóór, voor hij politicus wordt en een gunstig huwelijk sluit, voor hij zijn naam verandert in Charles Bay, voor hij zijn trouwe echtgenote en zijn kiezers begint te bedriegen waar hij maar kan, voor hij te rijk wordt en te succesvol en veel te makkelijk alles krijgt wat hij maar wil, doet hij één keer iets aardigs en guls voor zijn broer. Die ene keer zal de laatste keer in zijn leven zijn dat hij iets aardigs en iets guls doet.

Familie

Een verhaal over naamgeving

Toen Min Soo verliefd werd op Dae Hyun voorzag ze niet dat die liefde haar van Zuid-Korea naar Amerika zou voeren. Maar Dae Hyun was zijn hele leven al arm. Een neef van hem had in New York een goed bestaan opgebouwd. Die neef beloofde hen te helpen.

Voor de meeste immigranten is de verhuizing naar het nieuwe land een sprong in het duister. Ook al heb je verhalen gehoord over veiligheid, kansen en welvaart, het blijft een grote stap om afscheid te nemen van je eigen taal, volk en land. Je eigen geschiedenis. Stel dat de verhalen niet waar zijn? Wat als het je niet lukt om je aan te passen? En wat als ze je in het nieuwe land niet willen?

Uiteindelijk bleken alleen sommige verhalen waar. Zoals alle immigranten, pasten Min Soo en Dae Hyun zich zo goed en zo kwaad als het ging aan. De mensen die hen er niet bij wilden hebben, gingen ze uit de weg. Dae Hyuns neef hielp inderdaad, en het ging goed, hun moed werd beloond.

Een paar jaar later, toen Min Soo ontdekte dat ze zwanger was, vroeg ze zich meteen af hoe ze het kind straks moest noemen. Ze had de indruk dat namen in Amerika niets betekenden, niet zoals in Korea. In Korea kwam eerst de familienaam, die het hele verhaal van je voorgelacht vertelde. In Amerika zeiden ze 'achternaam' tegen de familienaam. Volgens Dae Hyun bewees

dit dat Amerikanen het individu belangrijker vonden dan de familie.

Min Soo worstelde met de keuze van de persoonlijke naam, wat Amerikanen de ‘voornaam’ noemden. Moest haar zoon een Amerikaanse voornaam krijgen, een naam die zijn leraren en klasgenoten makkelijk zouden kunnen uitspreken? Of moesten ze aan de traditie vasthouden en twee Chinese karakters kiezen?

Een naam zegt veel. Je naam laat zien wie je bent en waar je staat in de wereld, en in de tijd. En meer nog, een naam kan een kompas zijn. Uiteindelijk sloot Min Soo een compromis. Ze gaf haar zoon een Amerikaanse voornaam, gevolgd door een Koreaanse persoonsnaam en de familienaam. Ze noemde hem Charles Jae Won Bae. Haar tweede zoon noemde ze Daniel Jae Ho Bae.

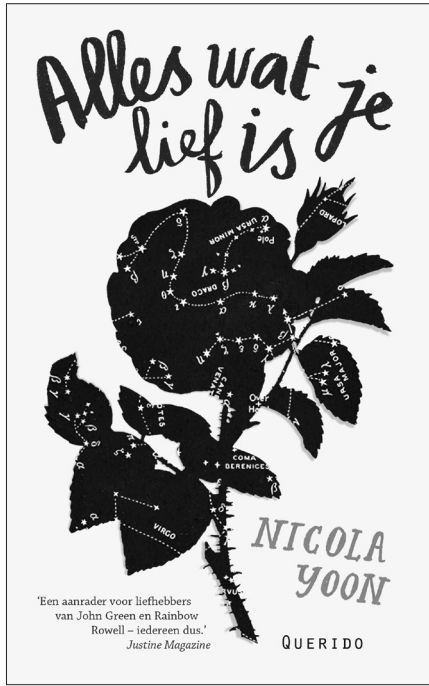
Ze koos dus voor beide. Koreaans en Amerikaans. Amerikaans en Koreaans.

Zodat ze zouden weten waar ze vandaan kwamen.

Zodat ze zouden weten waar ze naartoe gingen.

Lees ook *Alles wat je lief is*

Madeline is allergisch voor de wereld. Zo allergisch dat ze al zeventien jaar niet buiten is geweest. De enige mensen die ze te zien krijgt, zijn haar moeder en verpleegster Carla. Madeline verdrijft de tijd met lezen en het schrijven van 'spoilende' boekbesprekingen. Tot er een nieuwe jongen naast haar komt wonen, met ogen in de kleur van de Atlantische oceaan: Olly. Hun vriendschap begint online, maar al gauw is dat niet meer genoeg...

Alles wat je lief is gaat over het verlangen naar het onbereikbare, en over alles wat we op het spel zetten voor de liefde.